

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 448. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856959762384/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

222. Fabel.

Om Geedebukken, som leedte efter Justitia.

En Geedebuk, efterat han havde tabt adskillige Sager, bildte sig ind, at Justitia eller Themis Retfærdigheds Gudinde aldeles maatte have forladt Skoven, og fæstet Boelig blant Mennesker. Han søgte derfor at begive sig til næste store Kiøbstæd, hvor han meenede at finde Gudinden, for hvilken han kunde beklage sin Nød. Paa Veyen mødte han en Bonde, for hvilken han tilkiendegav sit Ærende. Bonden sagde da: Min kiære Herman! Jeg er vel nok bekiendt udi den Stad, som du søger. Jeg veed, at der boe mange Justitz-Raader. Men, om Gudinden Justitia selv der haver faaet nogen Boelig, skal jeg ey forvist kunne sige.

223. Fabel.

Om Rævens sidste Poenitentze og dens Virkning.

Ræven efterat han havde bortdrevet mange Aar med at forraske og besnære andre uskyldige Dyr og Fugle, og naaet en saa høy Alder, at han merkede sin Døds-Time at være forhaanden, lod han til sig kalde en Hierophit, for hvilken han skriftede sine Synder, og bad om Absolution. Hierophiten bevæget af saadan Anger og Ruelse, holdt for at den ham ikke kunde nægtes, helst saasom Agonianten betalede rigeligen pro labore, og udi Gierningen saavel som med Munden visede, at han var en alvorlig Poenitent. Han blev derfor udi ample terminis absolveret, og Hierophiten forlod ham med disse Ord: Nu est du, kiære Mikkell! ligesaa reen, som da du kom af din Moders Liv: Thi, naar Enden er god, saa er alting godt. Saa dør jeg da med Glæde, sagde Ræven, og derpaa hensov. Just paa samme Tiid døde ogsaa et Faar meget hastig, saa at det ikke fik Tiid til at i agttage de Ting, som Ræven paa sit Yderste havde giort, hvorudover Hierophiterne fældede ligesaa slet Dom over den sidste, som de dømte vel om den første, saasom de saae ikke til begges fremfarne

MORALSKE FABLER

Opførsel: Men paa begges Ende. Men Skovens Gud Pan dømte anderledes derom; thi Krøniken vidner, at Rævens Siæl, u-anseet dens Absolution, blev efter Døden forflyttet udi en Skrubbtudse, og Faarets fik sin Boelig udi et af de ædelste Dyr i Skoven.

Fabelen lærer, at GUDs Domme ere anderledes end Menneskets, og at en silde Poenitentze ikke er af den Vigtighed, som gemeenligen troes. Man seer ellers heraf, at den Meening om Siælens Transmigration og Forflyttelse fra et Legeme til et andet, haver været antagen blant Dyr, blant hvilke saadan Lærdom er rimeligere end blant Mennesker.

224. Fabel.

Om Aben og Æslet.

Løven gav engang Befalning til en Abe og et Æsel at udføre en Sag hver i sær. Begge forrettede Sagen det beste som de kunde: Men Æslets Arbeyde var ikke at ligne mod Abens, hvorudover den sidste ventede større Belønning end den første. Men Belønningen blev lige. Da nu Aben besværgede sig derover, og appellerede til alle Kiendere af Konst og Arbeyde, sagde Løven: Du haver gjort alt hvad jeg kunde vente af en konstig Abe, og han haver gjort meer end jeg havde ventet af et eenfoldigt Æsel.

Fabelen lærer, at jo større Pund en af Naturen er betroet, jo meer udfodres af ham, og at derfor u-lige Arbeyde kand fortjene lige Belønning.

225. Fabel.

Poenitentzes Opsættelse.

Ulven hørte engang en moralsk Tale, som blev holden af en Stork, hvilken bebreidede saavel Dyr, som Mennesker deres u-ordentlige og ryggesløse Levnet. Af denne Tale blev han saa bevæget, at han besluttede at føre et nyt Levnet, og berammede en vis Tiid til sin Poenitentzes Begyn-